

ХАЙНРИХ БЪОЛ
АНЕКДОТ ЗА ПАДАНЕТО НА
ТРУДОВИЯ МОРАЛ

Превод от немски: Венцеслав Константинов, —

chitanka.info

В едно от пристанищата на западноевропейското крайбрежие бедно облечен мъж се е излегал в рибарската си лодка и дреме. Турист в елегантен костюм тъкмо зарежда фотоапарата с нов цветен филм, за да заснеме идиличната картина: синьо небе, зелено море с игриви белопенести вълнички, черна лодка, червена рибарска шапка... Щрак! И още веднъж: щрак! И понеже хубавите неща са по три, а сигурното си е сигурно, трети път: щрак! Резкият, почти враждебен звук раздвижва дремещия рибар и той в просъница се изправя, в просъница търси с ръка цигарите си, но преди още да ги е намерил, усърдният турист вече е заврял под носа му своята цигарена кутия и е тикнал една цигара не направо в устата му, а в дирещата ръка. После едно четвърто: щрак! — това на запалката — довършва поривистата учтивост. От това едва доловимо и трудно обяснимо излишество на прибързана любезност възниква дразнещо смущение, което туристът — владеещ местния език — се опитва да преодолее с разговор.

— Днес сигурно ви чака добър улов.

Рибарят поклаща отрицателно глава.

— Но казаха ми, че времето е благоприятно.

Рибарят кима утвърдително с глава.

— Значи няма да излезете в морето?

Рибарят поклаща глава, нервността на туриста расте. Очевидно той е взел присърце благополучието на бедно облечения мъж и му е мъчно за пропуснатия случай.

— Ах, навярно не се чувствате добре!

Най-после рибарят преминава от мимическия език към истинската, говорима реч.

— Чувствам се великолепно — казва той. — Никога не съм се чувствал по-добре!

Той се изправя, протяга се, сякаш за да демонстрира атлетическото си телосложение.

— Чувствам се фантастично!

Изразът по лицето на туриста става все по-нешастен, той просто не може повече да съдържа въпроса, който, така да се каже, застрашава да пръсне сърцето му:

— Но защо тогава не излизате в морето?

Отговорът идва бързо и акуратно:

— Защото сутринта вече излизах.

— Уловът беше ли добър?

— Толкова добър, че няма нужда да излизам повече. В кошовете имам четири омара, налових и почти две дузина скумрии...

Рибарят, най-после разсънен, става по-разговорлив и успокоително тупва туриста по рамото. Тревожният израз по лицето на последния е за рибаря проява на неуместна, но трогателна загриженост.

— Имам достатъчно дори за утре и за вдругиден — казва той, за да облекчи душата на чужденеца. — Ще запушите ли от моите?

— Да, благодаря.

Цигарите са вече в устите, следва едно пето: щрак! и чужденецът, клатейки глава, сяда на ръба на лодката и оставя камерата, понеже сега ще му трябват и двете ръце, за да придаде на речта си изразителност.

— Не искам да се бъркам в личните ви работи — казва той, — но само си представете, че днес излезете в морето и втори, и трети, а може би дори и четвърти път и наловите три, четири, пет, а може би дори и десет дузини скумрии... Само си го представете!

Рибарят кимва.

— Ако излизахте — продължава туристът — не само днес, но и утре, и вдругиден, да, всеки благоприятен ден по два, по три, а може би и по четири пъти, знаете ли какво би станало тогава?

Рибарят поклаща глава.

— Най-много след една година ще можете да си купите мотор, след две години — втора лодка, след три или четири години навярно ще можете да имате малко корабче, а с две лодки или корабчето ще ловите, естествено, много повече, един ден ще имате две корабчета, ще... — тук гласът му за няколко секунди се задавя от възторг — ще си построите малък хладилник, може би и работилница за опушване на риба, а по-късно и фабрика за рибни сосове. Със собствен хеликоптер ще обикаляте морето, за да издирвате рибните пасажи и ще давате по радиото нареждания на своите кораби. Ще си извоювате правата над съомгата, ще отворите рибен ресторант, ще експортирате омарите си без посредници направо за Париж — и тогава...

Отново възторг задавя речта на чужденеца. Клатейки глава, опечален до дъното на душата си, почти загубил вече удоволствието от

отпуската си, той гледа към мирно прииждащия прилив, в който весело подскачат неуловените риби.

— И тогава... — казва той, но възбудата отново сковава речта му. Рибарят го потупва по гърба като дете, което се е задавило.

— Какво тогава? — пита тихо той.

— Тогава — казва чужденецът с кротък патос, — тогава ще можете спокойно да си седнете тук в пристанището, да си дремете на слънце и да гледате прекрасното море!

— Но аз правя това и сега — казва рибарят, — седя си спокойно в пристанището и си дремя, попречи ми само вашето щракане.

Всъщност поученият по този начин турист се оттегли, потънал в размишления — защото досега беше вярвал, че се труди, за да дойде денят, когато няма да е нужно да работи повече, и в него не остана и следа от състрадание към бедно облечения рибар, а само мъничко завист.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.